

Брюксел, 7 декември 2022 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2021/0427(COD)

15219/1/22
REV 1

LIMITE

MIGR 373
JAI 1616
ASILE 112
FRONT 451
RELEX 1655
CODEC 1915

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Съвета
№ предх. док.:	14947/22
№ док. Ком.:	15152/21
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за справяне със ситуации на инструментализиране в областта на миграцията и убежището – Доклад за напредъка

1. На 14 декември 2021 г. Европейската комисия внесе предложение за регламент за справяне със ситуации на инструментализиране в областта на миграцията и убежището¹. Целта на тази законодателна инициатива е да се преодолеят ситуации на инструментализиране в областта на миграцията и убежището на равнището на ЕС, като се използват решенията, прилагани в контекста на мерките за подкрепа на Латвия, Литва и Полша².

¹ COM(2021) 890 final.

² Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно временни спешни мерки в полза на Латвия, Литва и Полша; COM/2021/752 final.

2. Предложението се явява последващо действие по заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 октомври 2021 г.¹, в които беше подчертано, че ЕС няма да приеме никакви опити на трети държави да си служат с мигрантите като инструмент за политически цели, и представлява адаптиране на правната рамка на ЕС с конкретни мерки с цел да се гарантира незабавен и подходящ отговор на хибридната заплаха и използването на някои миграционни потоци като инструмент за политически цели.
3. Регламентът ще позволи на държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, да се отклонява по изключение от някои от общите европейски правила в областта на убежището, когато това е необходимо и пропорционално. Предложените варианти допълват и подсилват предложенията в рамките на Пакта за миграцията и убежището.
4. Общото представяне на предложението се състоя на 15 март 2022 г. в работна група „Убежище“ и беше последвано от обсъждане в рамките на тази работна група на 22 юли, 8 септември и 11 октомври, както и на равнище съветници по ПВР на 9 ноември и 23 ноември 2022 г.
5. След писмена консултация с делегациите по последния компромисен текст председателството смята, че настоящият текст е стабилен и представлява добре балансиран компромис, отразяващ широкия спектър от позиции на държавите членки. В настоящия текст всички препратки към други законодателни инструменти са поставени в квадратни скоби (включително член 4, който се отнася за спешната процедура за връщане поради значението ѝ за Шенген и въпроса за променливата геометрия), като по този начин се избягва възпрепятстването на всякакво бъдещо обсъждане на съответните досиета.
6. В светлината на обсъжданията, проведени в Корепер на 7 декември 2022 г., председателството представя на Съвета текста на предложения регламент, отразяващ актуалното състояние.

¹ EUCO 17/21.

2021/0427 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за справяне със ситуации на инструментализиране в областта на [...] убежището

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, букви г) и е) и член 79, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

⁴ ОВ С , г., стр. .

⁵ ОВ С , г., стр. .

- (1) Ситуация на инструментализиране на мигранти може да възникне, когато трета държава или недържавен субект подбужда незаконна миграция [...] към Съюза, като насърчава, улеснява или дори предизвиква движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към външните граници през или от своята територия и след това към тези външни граници или към територията на една или повече държави членки, когато тези действия са показателни за намерението на трета страна или недържавен субект да дестабилизира Съюза или държава членка, когато естеството на тези действия може да изложи на риск основни функции на държавата, включително нейната териториална цялост, поддържането на обществения ред или опазването на националната сигурност. [Що се отнася до правното определение, целесъобразно е определението за инструментализиране в настоящия регламент да се приведе в съответствие с определението, използвано в Регламент 2016/399 (Кодекс на шенгенските граници).]
- (1a) Ситуации, в които недържавни субекти участват в организирана престъпност, в частност контрабанда, не следва да се считат за инструментализиране на мигранти, когато нямат за цел да дестабилизират Съюза или държава членка. Операциите за хуманитарна помощ също не следва да се считат за инструментализиране на мигранти, когато нямат за цел да дестабилизират Съюза или държава членка.
- (2) Настоящият регламент е следствие от отправената в заключенията на Европейския съвет от 22 октомври 2021 г. покана към Комисията да предложи всякакви необходими промени в нормативната уредба на Съюза и конкретни мерки, за да се гарантира незабавен и подходящ отговор на хибридната заплаха в съответствие с правото на Съюза и международните задължения. Освен това регламентът допринася за установяването на всеобхватна и постоянна рамка за снабдяване на съответните държави членки с необходимите инструменти, за да могат да реагират бързо и ефективно, в съответствие с установената в член 7 процедура, на ситуация на инструментализиране при пълно зачитане на основните права и международните задължения.

- (3) Един от тези инструменти в настоящия регламент е въвеждането на извънредна процедура [...] в областта на убежището и връщането, която дава на държавите членки възможност да използват правни инструменти с цел да се справят с бъдещи ситуации на инструментализиране на мигранти.
- (4) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално членове 1, 4, 7, 24, 18 и член 19, [...] параграфи 1 и 2 от нея, както и Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. За да бъдат отразени по-специално първостепенното значение на висшия интерес на детето, необходимостта да се зачита семейният живот и да се гарантира защитата на здравето на засегнатите лица, настоящият регламент предвижда специални правила и гаранции, приложими за непридружени непълнолетни лица и непълнолетни лица и членовете на техните семейства, както и за кандидатите, чието здравословно състояние изисква специфична и адекватна подкрепа. Правилата и гаранциите, предвидени в Регламент (ЕС) XXX/XXX⁶ [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*], следва да продължат да се прилагат по отношение на лицата, които са обект на извънредната процедура [...] в областта на убежището, освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго. Правилата, предвидени в Директива XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*]⁷, включително правилата относно задържането на кандидати за международна закрила, следва да продължат да се прилагат, считано от момента на подаване на молбата за международна закрила, освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго.
- (4а) Правилата и гаранциите, определени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за скрининга*], Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за Евродак*] и Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно управлението на убежището и миграцията*], следва да продължат да се прилагат независимо от дерогациите съгласно настоящия регламент. Настоящият регламент не засяга правилата, приложими съгласно [*Регламента за справяне с кризисни ситуации*]; двата регламента могат да се прилагат успоредно, ако условията за тяхното задействане са изпълнени.

⁶ ОВ С , г., стр. .

⁷ ОВ С , г., стр. .

- (5) В ситуация на инструментализиране може да бъдат подадени много молби за международна закрила на външната граница или в транзитна зона на държава членка, често от лица, които са задържани във връзка с неразрешено преминаване на външната граница по суша, море или въздух или които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване. С цел да се съдейства на държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, при организираното управление на потоците в рамките на извънредната процедура [...] в областта на убежището, съответната държава членка следва да може да взема решение, по отношение на граждани на трети държави или лица без гражданство, които са задържани или открити в близост до външната граница с третата държава, прибегваща до инструментализиране на мигранти, след незаконно преминаване по суша, море или въздух или са свалени на брега след операции по търсене и спасяване, или са се явили на граничните контролно-пропускателни пунктове, да регистрира молби за международна закрила само на конкретни регистрационни пунктове, определени за тази цел и намиращи се в близост до границата, и да предоставя реална възможност за подаване на молби за международна закрила само на конкретните пунктове, които са били определени за такива цели и които следва да бъдат лесно достъпни. Трябва да се осигури ефективен и реален достъп до процедурата за международна закрила в съответствие с член 18 от Хартата на основните права на Европейския съюз и Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. Във връзка с това съответните държави членки следва да гарантират, че за целта са определени и отворени достатъчно регистрационни пунктове, които може да включват гранични контролно-пропускателни пунктове. Кандидатите следва да бъдат надлежно информирани за местата, където тяхната молба ще бъде регистрирана и може да бъде подадена.

- (6) В ситуация на инструментализиране на мигранти е от съществено значение да се предотврати влизането на лица, които не отговарят на условията за влизане, като същевременно се гарантира защитата на основните права. С цел да се гарантира, че държавата членка, изправена пред подобна ситуация, разполага с необходимата гъвкавост, и за да се избегне възможността враждебно настроена трета държава да прибягва до целево използване на конкретни националности или конкретни категории граждани на трети държави или лица без гражданство, следва да бъде възможно, в рамките на извънредната процедура [...] в областта на убежището, установена в настоящия регламент, съответната държава членка да взема решение в рамките на процедурата на границата, установена в [член 41 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]], относно допустимостта и основателността на всички молби за международна закрила [...]. Принципите и гаранциите, определени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*], трябва да бъдат спазвани.
- (7) Когато се сблъсква със ситуация на инструментализиране, може да е необходимо държавата членка да отклони ресурси за управлението на гражданите на трети държави или лицата без гражданство, които пристигат на нейните граници. В резултат на това съответната държава членка може да се нуждае от време, за да реорганизира своите ресурси и да увеличи капацитета си, включително с подкрепата на съответните агенции на ЕС. Освен това броят на кандидатите по процедурата на границата може да бъде по-голям, отколкото при нормални обстоятелства, и следователно държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, може да се нуждае от повече време, за да успее да вземе съответните решения, без да разрешава влизане на територията. В такава ситуация [...] съответната държава членка следва да има възможност да регистрира молбите за международна закрила в рамките на удължен период от [...] три седмици. Освен това следва да бъде възможно максималната продължителност на разглеждането на молбите за международна закрила на границата да е [...] двадесет седмици. Ако решението по молбата, включително решението по евентуално обжалване на отрицателно решение, което не следва да води до автоматично спиране, не бъде взето в рамките на тези [...] двадесет седмици, влизането на територията следва да се позволи, освен ако лицето не подлежи на процедурата по връщане, както е посочено в [член 41а от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]]. [...] Съответната държава членка обаче следва да даде приоритет на регистрацията на молбите за на лица със специални потребности за приемане, съгласно определеното в [член 2, параграф 13 от Директива XXX/XXX [преработената Директива относно условията на приемане]], особено на непридружени непълнолетни лица и непълнолетни лица, а след това и на членове на техните семейства.

- (8) В съответствие с [член 8, параграф 3, буква г) от Директива XXX/XXX [преработената Директива относно условията на приемане]] кандидатът може да бъде задържан с цел в хода на процедура да се вземе решение относно правото му да влезе на територията. Посочената директива предвижда също, че държавите членки могат да задържат кандидат само когато това се окаже необходимо и въз основа на индивидуална оценка на всеки отделен случай. Държавите членки могат да задържат кандидат само ако не могат да бъдат приложени други, по-леки принудителни алтернативни мерки [...]. Във всеки случай, ако е приложено задържане, а гаранциите и условията за задържането не са или не могат да бъдат изпълнени на границата, извънредната процедура [...] в областта на убежището следва да не се прилага или прилагането ѝ следва да се прекрати, както се предвижда в [член 41, параграф 9, буква г) от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището]].
- (9) [...] Когато се прилага извънредната процедура [...] в областта на убежището, [...] защитните мерки за кандидатите със специални процедурни нужди и специални потребности за приемане, включително здравни проблеми, следва да бъдат първостепенно съображение за компетентните органи. По тази причина държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, следва [...] да не прилага или следва да престане да прилага [...] извънредната процедура [...] в областта на убежището в случаите, [когато са налице медицински причини за неприлагане на процедурата на границата в съответствие с член 41, параграф 9, буква в) от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището] или когато на кандидатите със специални процедурни нужди не може да бъде предоставена необходимата подкрепа в съответствие с член 41, параграф 9, буква б) от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището]]. Съответната държава членка [...] следва да разгледа приоритетно молбите на лица [...] със специални процедурни нужди в съответствие с Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището] и със специални потребности за приемане, съгласно определеното в [член 2, параграф 13 от Директива XXX/XXX [преработената Директива относно условията на приемане]], особено на непридружени непълнолетни лица и на непълнолетни лица, а след това и на членове на техните семейства[...]].

- (10) Всякакви актове на насилие на границата трябва да се избягват [...] или, когато е необходимо, да се третират по съразмерен начин, не само за да се защити териториалната цялост и сигурността на държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, но и за да се гарантира сигурността и безопасността на гражданите на трети държави, включително семействата и децата, които очакват своята възможност да кандидатстват за убежище в Съюза по мирен начин. [...] Съответната държава членка може, по-специално в ситуация на инструментализиране на мигранти, когато граждани на трети държави или лица без гражданство се опитват да предизвикат масово навлизане чрез насилствени средства, да предприеме необходимите пропорционални мерки в съответствие с националното си право, за да запази сигурността, законността и реда и да гарантира ефективното прилагане на настоящия регламент.
- (11) В ситуация на инструментализиране, на практика може да не е възможно държавата членка да гарантира материалните условия на приемане, които обикновено се изискват, тъй като капацитетът ѝ може да е надвишен. По тази причина, в такава ситуация [...] съответната държава членка следва да може да определи ред и условия за материалните условия на приемане, различни от предвидените в Директива XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*], в случаи, различни от посочените в [член 17, параграф 9 от същата директива, като същевременно се покриват основните нужди в съответствие със съображение 32 от Директива XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*]]. [...] Държавите членки следва също да осигурят достъп и да позволят предоставянето на хуманитарна помощ [...] в съответствие със съществуващите нужди на засегнатите лица. Достъпът на правни съветници е гарантиран в съответствие с [член 8, параграф 4, член 14, параграф 1 и член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]]. Ролята на ВКБООН, както и на организациите, натоварени от съответната държава членка със специфични задачи, е изрично описана в член 18 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]].

- [(12) С цел да се допълни процедурата в областта на убежището и да се гарантира пълна съгласуваност с нея, на компетентните органи на държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране на мигранти, следва да се предостави необходимата гъвкавост да прилага процедури за връщане вследствие на процедурата в областта на убежището, в случай че молбата е била отхвърлена, или по отношение на процедура, която е приключила, без да бъде предоставена международна закрила, по-специално чрез оттегляне на молба за убежище. По тази причина, в ситуация на инструментализиране и без да се засягат съществуващите договорености на ЕС за обратно приемане, на съответната държава членка следва да се разреши дерогация от прилагането на [член 41а от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*], Директива XXX/XXX [*преработената Директива за връщането*] и вместо това да се разреши прилагане на националното право при спазване *mutatis mutandis* на член 4, параграф 4 от Директива XXX/XXX [*преработената Директива за връщането*]]. Член 4, параграф 4 съдържа основни гаранции, които се спазват и в тези случаи. [...] Когато последваща молба е подадена единствено с цел забавяне или затрудняване на връщането, е възможно държавите членки да прилагат правилата, предвидени в [членове 42 и 43 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]].
- (13) Когато прилага дерогация в областта на връщането [...], съответната държава членка следва да гарантира пълно зачитане на Хартата на основните права на Европейския съюз и на своите международни задължения. По отношение на граждани на трети държави, за които се прилага националното право, държавите членки гарантират, в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива XXX/XXX [*преработената Директива за връщането*], третиране и ниво на защита, които са не по-малко благоприятни от посочените в член 10, параграфи 4 и 5 (ограничения на използването на принудителни мерки), член 11, параграф 2, буква а) (отлагане на извеждането), член 17, параграф 1, букви б) и г) (спешни медицински грижи и отчитане на потребностите на уязвимите лица) и членове 19 и 20 (условия за задържане), и спазват принципа на забрана за връщане. [...]

- (13a) Правилата, предвидени в настоящия регламент, не засягат възможността държавите членки да използват дерогация от прилагането на Директива XXX/XXX [преработената Директива за връщането] по силата на член 2, параграф 2, буква а) от същата Директива по отношение на граждани на трети държави или лица без гражданство, които са задържани или засечени от компетентните органи във връзка с незаконно преминаване по суша, море или въздух на външната граница на държава членка и които впоследствие не са получили разрешение или право на престой в тази държава членка].
- (14) Когато държава членка [...] прилага една или повече от мерките в настоящия регламент, тя следва да информира гражданите на трети държави и лицата без гражданство на език, който гражданинът на трета държава или лицето без гражданство разбира или за който основателно може да се предполага, че разбира, за приложените дерогации, за достъпните пунктове за регистрация и подаване на молба за международна закрила, по-специално за местонахождението на най-близките пунктове, където тяхната молба може да бъде регистрирана и подадена, и за продължителността на мерките. За тази цел могат да се използват информационни табла. Държавите членки са длъжни да отговорят на специалните процедурни нужди на кандидатите, които могат да възникнат, и съответно да предоставят информация по подходящ начин. Освен това [следва да се прилагат член 8 относно предоставянето на информация и член 35, параграф 2 относно информация за възможността да се обжалва решението по молбата от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]].

- (14a) В ситуация на инструментализиране е от особено значение да се вземат всички мерки за предотвратяване на незаконна вторична миграция, като същевременно се предоставя пълна подкрепа на една или повече държави членки, които вследствие на такава ситуация са изправени пред пристигането на граждани на трети държави или лица без гражданство. Освен това настоящият дял не засяга изпълнението на задълженията, които държавите членки имат за поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност.
- (15) В случай на инструментализиране на мигранти държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, следва да има възможност да поиска от други държави членки мерките за подкрепа и солидарност, които са най-подходящи за нейните потребности, с цел да управлява ситуацията на инструментализиране. Мерките за подкрепа и солидарност биха могли да бъдат под всякаква форма за целите на справянето със ситуацията на инструментализиране, включително мерки за изграждане на капацитет, преместване, подкрепа за завръщане и подкрепа относно външното измерение на кризата, както и мерки в отговор на ситуацията на инструментализиране чрез сътрудничество с трети държави или контакти с трети държави, откъдето произхождат инструментализираните лица.

- (16) Другите държави членки, които не се сблъскват пряко със ситуация на инструментализиране, следва да бъдат приканени да окажат принос в полза на държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, посредством мерки за подкрепа и солидарност, отговарящи на установените потребности. Комисията следва да координира тези мерки за подкрепа и солидарност възможно най-скоро след получаването на искане от държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране.
- (17) Държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране на мигранти, може да поиска подкрепа от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, Европейската агенция за гранична и брегова охрана или Европол в съответствие с техните мандати. В допълнение и когато е целесъобразно, Агенцията в областта на убежището може да предлага помощ по собствена инициатива в съответствие с член 16, параграф 1, буква г) от Регламент 2021/2303 [*Регламент за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището*], Европейската агенция за гранична и брегова охрана може да предлага помощ в областта на връщането в съответствие с членове 48, 50, 52 и 53 от Регламент (ЕС) 2019/1896 при съгласие от страна на съответната държава членка, а Европол – да предлага помощ в съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/794.

- (18) Ако прилагането на съответните дерогации, предвидени в настоящия регламент, бъде поискано от съответната държава членка въз основа на убедителни доказателства за наличието на ситуация на инструментализиране, [...] Комисията следва[...] да внесе предложение за даване на разрешение на дадена държава членка да използва правилата за дерогация, предвидени в настоящия регламент. По целесъобразност Комисията следва също да може да прави предложение въз основа на информацията, предоставена от отправилата искането държава членка. Освен това, за да се гарантира високо равнище на политически контрол и подкрепа и изразяване на солидарността на Съюза, и в двата случая е необходимо да се вземе предвид дали Европейският съвет е потвърдил, че Съюзът или една или повече от неговите държави членки са изправени пред ситуация на инструментализиране на мигранти. [...] Инструментализирането на мигранти излага на риск основните функции на една държава членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност. Поради това на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приеме решение за изпълнение, с което на държава членка се разрешава да приложи дерогациите, предвидени в настоящия регламент. Съветът следва също да бъде упълномощен да отменя или да удължава с до 6 месеца дерогациите, предвидени в настоящия регламент, въз основа на предложение на Комисията, в зависимост от това дали обстоятелствата, обосноваващи въвеждането на дерогациите, продължават да са налице или не. Решението за удължаване може да включва изменение на прилаганите дерогации [...]. При упражняването на своите правомощия и изпълнението на своите отговорности Комисията и Съветът гарантират по всяко време спазването на принципа на пропорционалност.
- (18a) Решение за изпълнение на Съвета следва да бъде необходимо само в специфични случаи, по-специално когато инструментализирането представлява извънредна ситуация, характеризираща се с подбуждана незаконна миграция към Съюза, и нейното естество или то, в съчетание с други хибридни атаки, може да създаде риск за основните функции на държавата, поддържането на законността и реда или опазването на националната ѝ сигурност или когато инструментализирането представлява извънредна ситуация, характеризираща се с неочаквано значително увеличаване на натовареността във връзка с молби за убежище на външната граница.

- (19) В решението за изпълнение на Съвета следва да се включва разрешение за конкретните дерогации, които държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране на мигранти, би могла да приложи, и да се определи датата, от която те следва да се прилагат, както и тяхната продължителност. Освен това в него следва да се посочат съображенията, на които се основава, и персоналният обхват на дерогациите.
- (20) С цел да подкрепят съответната държава членка в предоставянето на необходимата помощ на гражданите на трети държави или лицата без гражданство, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, включително чрез насърчаване на дейности за доброволно връщане или чрез изпълнение на хуманитарните си задължения, агенциите на ООН, в частност ВКБООН, и други имащи отношение партньорски организации, на които държавите членки са възложили конкретни задачи, по-специално Международната организация по миграция и Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец, следва да имат ефективен достъп до границата при условията, определени в Директива (ЕС) XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*] и Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]. На Върховния комисариат за бежанците следва да бъде разрешен достъп до кандидатите, включително до тези, които се намират на границата. За тази цел съответната държава членка следва [...] да поддържа сътрудничество с [...] тези организации.
- (20а) По отношение на Кипър, в Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване се предвиждат специални правила, които се прилагат за демаркационната линия между зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър упражнява ефективен контрол, и зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол. Макар демаркационната линия да не представлява външна граница, следва да се поясни, че ситуация, в която трета държава или недържавен субект насърчава или улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство за пресичане на линията, следва да се счита за инструментализиране.

- (21) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]

ИЛИ

[В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, (с писмо от ...) Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.]

- (22) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят специални правила за дерогация по изключение от разпоредбите на Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*], Директива (ЕС) XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*] и Директива (ЕС) XXX/XXX [*преработената Директива за връщането*], които могат да се прилагат от държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...] съгласно определението във втора алинея, когато това е необходимо за справяне с възникналата ситуация. С настоящия регламент се определят и специални правила за мерки за подкрепа и солидарност, които могат да бъдат предприети в подобна ситуация.
2. Ситуация на инструментализиране на мигранти означава ситуация, при която трета държава или недържавен субект насърчава или улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към външните граници, което означава сухопътните граници на държавите членки, включително речните и езерните граници, морските граници, както и летищата, речните, морските и езерните пристанища на държавите членки, при условие че не са вътрешни граници, или към държава членка, с цел да дестабилизира Съюза или държава членка, когато тези действия излагат на риск основни функции на държава членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност (по-нататък „инструментализиране“) [...].

Настоящият регламент не засяга основните принципи и гаранции, [установени с актовете,] от които са разрешени дерогации съгласно настоящия регламент.

ГЛАВА II

Извънредна процедура [...] в областта на убежището и връщането при ситуация на инструментализиране [...]

Член 2

Извънредна процедура [...] в областта на убежището при ситуация на инструментализиране [...]

[...] При ситуация на инструментализиране [...] държавата членка, която вследствие на тази ситуация е изправена на външната си граница пред пристигането на граждани на трети държави или лица без гражданство, [...] които са обект на инструментализиране и са задържани или открити в близост до външната граница, което означава сухопътните граници на държава членка, включително речните и езерните граници, морските граници, както и летищата, речните, морските и езерните пристанища на държавата членка, при условие че не са вътрешни граници, [...] във връзка с неразрешено преминаване по суша, море или въздух или които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване, или които са се явили на граничните контролно-пропускателни пунктове по собствена инициатива, може да прилага една или повече от следните дерогации по отношение на гражданите на трети държави и лицата без гражданство, посочени в настоящия параграф [...]:

- а) чрез дерогация от [член 27 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]] да регистрира молбите за международна закрила, подадени по време на периода на прилагане на настоящата буква, не по-късно от [...] три седмици след тяхното подаване.

При прилагането на тази дерогация съответната държава членка дава приоритет на регистрацията на молбите [...] на лица със специални потребности за приемане, както е определено в [преработената Директива относно условията на приемане] [...], и на [...] членове на семействата на непълнолетни лица. Съответната държава членка може да даде приоритет и на регистрацията на молби, които е вероятно да са напълно основателни.

- б) чрез дерогация от [член 41, параграф 2, букви а) и б), член 41, параграф 5 и член 41, параграф 9, буква а) от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]⁸ и в съответствие с член 41, параграфи 13 и 14 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]] да взема решения, на местата на външната граница, в близост до външната [...] граница [...] или в транзитните си зони или, ако съответната държава членка не може да ги настани в тези места – в други определени места на своята територия, относно допустимостта и основателността на всички молби, подадени от граждани на трети държави или лица без гражданство, регистрирани в периода на прилагане на настоящата буква.

При прилагането на тази дерогация съответната държава членка разглежда приоритетно молбите за международна закрила [...], които са подадени от лица със специални процедурни нужди или специални потребности за приемане, както е определено в [[*преработената Директива относно условията на приемане* и в *Регламента относно процедурата в областта на убежището*] [...], и на [...] членове на семействата на непълнолетни лица]. Съответната държава членка може да разгледа приоритетно и молбите за международна закрила, които е вероятно да са напълно основателни.

- в) чрез дерогация от [член 41, параграф 11 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*]] [...] продължителността на извънредната процедура [...] в областта на убежището за разглеждане на молбите, регистрирани в периода на прилагане на дерогацията в съответствие с настоящата буква, е [...] възможно най-кратък, но във всеки случай не по-дълъг от двадесет седмици, включително обжалването, считано от датата на регистриране на съответната молба. [...]

⁸ Отнася се до текста на предложението съгласно изменението на Комисията през 2020 г.

- г) чрез дерогация от [член 12, параграф 5 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището]] [...] личното интервю може да бъде пропуснато и в случай че органът, който взема решението, е в състояние да вземе положително решение въз основа на наличните доказателства по отношение на статута на субсидиарна закрила.

[...]

Член 3

Материални условия на приемане

Чрез дерогация от [член 16 и член 17, параграф 1, параграф 2, буква в) и параграфи 6—8 от Директива XXX/XXX [преработената Директива относно условията на приемане]], [...] държавата членка може временно, от момента на подаване на молбата за международна закрила до регистрацията и след това за максималния срок, посочен в член 2, буква в), или от момента на подаване на молбата за международна закрила до регистрацията и след това за срока, посочен в [член 41, параграф 11 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището]] в случай че не се прилага дерогация по член 2, буква в), да определи друг ред и условия за материалните условия на приемане [...] по отношение на кандидатите, задържани или открити в резултат на инструментализиране съгласно настоящия регламент [...] или които са се явили на граничните контролно-пропускателни пунктове по собствена инициатива. Държавите членки покриват основните нужди на кандидатите, по-специално храна, вода, облекло, подходящи медицински грижи и временен подслон, съобразени със сезонните метеорологични условия и при пълно зачитане на човешкото достойнство. Дерогацията от [член 17, параграф 2, буква в) от Директива XXX/XXX [преработената Директива относно условията на приемане] не засяга достъпа на правни съветници в съответствие с [член 8, параграф 4, член 14, параграф 1 и член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището] и достъпа на ВКБООН в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището]].

Извънредна процедура за [...] връщане при ситуация на инструментализиране [...]

Съответната държава членка, изправена пред пристигането на граждани на трети държави или лица без гражданство на външната ѝ граница при ситуация на инструментализиране, може да реши да не прилага [член 41а от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент относно процедурата в областта на убежището], [преработената Директива за връщането]] и вместо това да прилага националното право, като спазва *mutatis mutandis* [член 4, параграф 4 от Директива XXX/XXX [преработената Директива за връщането], по отношение на онези граждани на трети държави или лица без гражданство, обект на инструментализиране, които са задържани или открити в съответствие с настоящия регламент или са се явили на граничните контролно-пропускателни пунктове по собствена инициатива и които са подали молба за международна закрила и чиито молби впоследствие са били отхвърлени и които нямат право и разрешение да останат.]⁹

[...]

⁹ Включването на тази разпоредба не засяга позицията, която Съветът ще заеме в контекста на становището на Правната служба на Съвета относно значението на Шенген и променливата геометрия.

Мерки за подкрепа и солидарност

1. Когато държава членка е изправена пред ситуация на инструментализиране [...], тя може да поиска предприемането на мерки за подкрепа и солидарност от други държави членки с цел овладяване на възникналата ситуация и да посочи естеството на необходимите мерки за подкрепа и солидарност. Подкрепата от другите държави членки и приносът за солидарност в полза на държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...], са на доброволна основа и могат да включват следните видове принос:
 - а) мерки за изграждане на капацитет в областта на убежището, приемането и връщането;
 - б) оперативна подкрепа в областта на убежището, приемането и връщането;
 - в) мерки, насочени към разрешаване на ситуацията на инструментализиране, включително конкретни мерки за подкрепа на връщането чрез сътрудничество с трети държави или контакти с трети държави, откъдето произхождат инструментализираните лица; или
 - г) всякакви други мерки, които се считат за подходящи за справяне със ситуацията на инструментализиране и за оказване на подкрепа на съответната държава членка, както и преместване.
2. Държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране, изпраща искане до Комисията за предоставяне на подкрепа и солидарност от други държави членки, в което се посочват конкретните мерки за солидарност, които се искат.

3. Без да се засягат разпоредбите относно солидарността, предвидени в други инструменти [...], Комисията, възможно най-скоро след получаването на искането за мерки за подкрепа и солидарност по параграф 2, приканва останалите държави членки да окажат принос посредством посочените в параграф 1 мерки за подкрепа и солидарност, които отговарят на потребностите на държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране. Комисията координира мерките за подкрепа и солидарност, посочени в настоящия член.
4. Държава членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...], може, в съответствие с правилата, определени в регламентите за съответните агенции, да поиска подкрепа от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, от Европейската агенция за гранична и брегова охрана или от Европол в съответствие с техните мандати. [...]

Член 6

Специфични разпоредби и гаранции

1. Когато прилага дерогациите, посочени в членове 2, 3 [...] или 4, съответната държава членка надлежно информира гражданите на трети държави или лицата без гражданство на език, който гражданинът на трета държава или лицето без гражданство разбира или за който основателно може да се предполага, че разбира, за приложените мерки, местонахождението на регистрационните пунктове, включително граничните контролно-пропускателни пунктове, които са достъпни за регистрация и подаване на молба за международна закрила, както и за продължителността на мерките. Информацията може да се предоставя чрез информационни табла, без да се засягат [член 8 и член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/XXX *[Регламент относно процедурата в областта на убежището]*].

- 1а. Удължаването на срока за регистрация на молбите за международна закрила в съответствие с член 2, буква а) не засяга [задълженията за спазване на сроковете, посочени в член 10, параграф 1, буква б) от *[Регламента за ЕВРОДАК]*].
- 1б. Дерогациите по член 2 не засягат процеса на определяне на държавата членка, компетентна в рамките на *[Регламента за управление на миграцията и убежището]*. В случай че процесът на определяне на компетентната държава членка е по-дълъг от максималната продължителност на извънредната процедура в областта на убежището, процедурата приключва на територията на определящата държава членка.
2. Държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...], не прилага членове 2, 3 [...] или 4 по-дълго от строго необходимото за справяне със ситуацията на инструментализиране [...] и във всеки случай не по-дълго от периода, определен в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 7, параграф 4.

ГЛАВА III

Процедурни правила

Член 7

Процедура за получаване на разрешение

1. Държава членка [...], изправена пред ситуация на инструментализиране [...], може, предвид тези изключителни обстоятелства, да поиска разрешение за прилагане на дерогациите, предвидени в членове 2, 3 [...] или 4.
2. [...] Когато държавата членка, отправила искането, представи на Комисията убедителни доказателства за съществуването на условията, посочени в член 1, параграф 2, Комисията, въз основа на тези доказателства, незабавно прави предложение за съответно решение за изпълнение на Съвета съгласно параграф 3. Комисията може също да направи такова предложение, когато счете това за целесъобразно въз основа на [...] информацията, предоставена от отправилата искането държава членка, и въз основа на всякаква друга информация, с която разполага.
3. Съветът извършва в спешен порядък оценка на [...] предложението и в зависимост от резултата от тази оценка приема решение за изпълнение, с което дава разрешение на съответната държава членка да прилага специалните дерогации, предвидени в членове 2, 3 [...] или 4.
4. В решението за изпълнение на Съвета, посочено в параграф 3, се излагат основанията за него и се определя датата, от която предвидените в членове 2, 3 [...] или 4 правила могат да се прилагат, както и срокът на тяхното прилагане, който не надвишава първоначален период от шест месеца, и се посочват гражданите на трети държави или лицата без гражданство, които са обект на инструментализиране.

5. Комисията и Съветът постоянно следят и преразглеждат ситуацията на инструментализиране [...]. Когато въз основа на съответна информация Комисията сметне за целесъобразно, тя може да предложи отмяна на решението за изпълнение на Съвета, посочено в параграф 3, или приемане на ново решение за изпълнение на Съвета, с което се разрешава изменението или удължаването на срока [...] на специалните дерогации, посочени в членове 2, 3 [...] или 4, за допълнителен период, който не надвишава шест месеца. Когато отправилата искането държава членка представи на Комисията убедителни доказателства, че условията, посочени в член 1, параграф 2, продължават да съществуват, Комисията, въз основа на тези доказателства, представя предложение за ново решение за изпълнение на Съвета за изменение или удължаване на срока на специалните дерогации, посочени в членове 2, 3 [...] или 4, за допълнителен период, който не надвишава шест месеца. Съответната държава членка предоставя на Комисията конкретна информация, необходима за извършването на този преглед и за представянето на предложението за отмяна или удължаване, както и всякаква друга информация, която Комисията може да поиска.
6. Държавите продължават да прилагат за посочения в член 2 максимален срок процедурните дерогации, предвидени в решението за изпълнение на Съвета по параграф 3, по отношение на кандидатите, чиито молби за международна закрила са били регистрирани по време на срока, през който тези дерогации могат да се прилагат, до вземането на окончателно решение по тяхната молба или до връщането на въпросните граждани на трети държави или лица без гражданство в съответствие с член 4.
7. При упражняването на своите правомощия и изпълнението на отговорностите си по настоящия член Комисията и Съветът гарантират по всяко време спазването на принципа на пропорционалност.

Сътрудничество и оценка

1. Комисията, съответните институции и агенции на Европейския съюз и държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...], си сътрудничат тясно и редовно се информират взаимно за изпълнението на дерогациите и мерките, посочени в член 7. Съответната държава членка продължава да докладва всички съответни данни, включително статистически данни, които са от значение за изпълнението на настоящия регламент, чрез мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията.
2. Държавата членка, изправена пред ситуация на инструментализиране [...], поддържа [...] тясно сътрудничество с Върховния комисариат на ООН за бежанците и с всички останали [...] организации, натоварени от държавата членка [...] със задачи [...] в съответствие с настоящата глава и [...] Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно процедурата в областта на убежището*] и Директива XXX/XXX [*преработената Директива относно условията на приемане*].

ГЛАВА IV

Заключителни разпоредби

Член 9

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател
